

« zurück blättern vor »

KIZ subst. m., ab 1472; auch *kiez*, *kis*; ‘Feuerstein oder Eisenkies’ – ‘krzemień lub piryt’: 1472 Rost nr 45, STP *Kys marchosita*. o (1533) 1973 CervusInst 46, SPXVI *Sil caeruleum in metallis*. *Kis*. o 1564 BielKron 26, SPXVI *Tákże káždy wiedz / iż wŕszytki kruzce / rudy / gąnki / płoki rzeczne / kámienie / kiezy / y ine skárby zyemne / máią swoię własność y wyobrażenie*. o [LBel.] 1781–1782 Kluk Kop.1 190, L *Kizy, pyrites, kamienie abo kamyczki różnego koloru, mające ciężar większy od innych kamieni; o ŕtal uderzone ognia daią*. – STP, SPXVI, L, SWIL, SW (stp.) sowie BAN. ◊ **Var:** *kiez* subst. m., [hapax] 1564 BielKron 26, SPXVI – nur SPXVI; *kis* subst. m., 1472 Rost nr 45, STP o [LBel.] (1533) 1973 CervusInst 46, SPXVI – STP, SPXVI; *kiz* subst. m., [hapax] 1781–1782 Kluk Kop.1 190, L – L, SWIL, SW. ◊ **Etym:** **1)** mhd. *kis* subst. m., ‘Kies; Erz, Eisenerz’, LEX. **2)** nhd. *Kies* subst. m. (n.), ‘grober, steiniger Sand; bei den Bergleuten: Gestein, das vorwiegend nicht-metallischen Gehalt hat’, GRI. ◊ **Konk:** †*kizel*. ◊ **Hom:** *kis* subst. m., ‘Saures; Abbeizsäure; Geschwür’, bel. seit †1527, SW, zuerst geb. SWIL. ◊ **Der:** *kizowaty* adj., [hapax] 1791 Krumł. Chym. 384, L, zuerst geb. SW; *kizowy* adj., zuerst geb. L.

« zurück blättern vor »